

Oma Häme sote-muutosryhmän kokous

Aika: maanantai 8.5.2017 klo 11.30–13.30

Paikka: Hämeen kesäyliopiston opetustiloissa

Osallistujat:

~~Ahonen Anna-Mari (puheenjohtaja)~~

Alaluusua Petri

Anttila Auli

Frank Karoliina

Haahtela Riikka

~~Heino Juha~~

Juvonen Hannu (puheenjohtaja)

Kuismin Annukka

Kukkonen Petrus

~~Laiho Kristiina~~

Lepola Liisa

Lindberg Jukka

Lindgren Marjo

Lipsanen Matti

Matikainen Tanja

Paasikangas Jaana

Pekuri Jari

Raivisto Teija

Ranta Seppo

Rantala Leena (sihteeri)

Rautava Veli-Pekka/ Leppänen Eija

Saarni Mirja

Tiainen Juha

Tulander-Välkki, Johanna

Valtonen Matti

~~Wihersaari Jari~~

MUISTIO

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Hannu Juvonen avasi kokouksen klo 11.40, ja todettiin osallistujat.

2. Edellisen kokouksen 10.4.2017 muistion hyväksyminen

Muistio on lähetetty muutosryhmän jäsenille, eikä huomautuksia ole tullut. Muistio hyväksyttiin.

3. Oma Hämeen sote- toimintaohjelman seuranta huhtikuulta 2017/ Jukka Lindberg

Pääsääntöisesti toimenpiteet etenevät hyvin. LAPE-hankkeen pienet pulmat liittyvät tietoisuuden nostamiseen hankkeesta sekä siihen, että projektisuunnittelijoiden täysi työpanos saadaan käyttöön vasta kesän jälkeen. Päihde- ja mielenterveyspalveluissa pieniä pulmia liittyy mm. päihdedementian asumisyksikön perustamiseen.

Päätös: Merkittiin toimintaohjelman toteutumistilanne tiedoksi.

4. Valtakunnallisten kärkihankkeiden esittely

ODA/ palvelusuunnittelija Ilona Rönkkö (esitys muistion liitteenä)

ODA-hankkeessa hankitaan, kehitetään ja otetaan käyttöön sähköinen palvelukokonaisuus, joka tulee käyttöön vuonna 2018. Hanketta toteutetaan 14 kunnan konsortiossa. Kehittämistyön pohjana on mm. Hämeenlinnan kaupungin minun terveyteni.fi-palvelu. Hämeenlinnan piloteissa on kaksi painopistettä: asiakkaan oirearvio ja hoidon tarpeen arvio sekä korkean terveysriskin asiakkaan hoitoprosessi. Palveluja paketissa on viisi: oma-arvio, omavointi, havainnot terveydestäsi, omasuunnitelma ja omavalmennus. Hankkeen seuraavia vaiheita ovat käyttösuunnitelman arviointi, pilotointi ja testaukset. ODA on saanut luvan linkittyä Omakantaan. Ministeriön kanssa on keskusteltu siitä, mihin ODA kunnissa ja maakunnassa hallinnollisesti sijoittuu, mutta valtakunnallista linjausta asiasta ei ole vielä tullut.

Keskustelussa nousi esiin seuraavia näkökulmia:

- sähköinen asiointi on yksi maakunnan keskeisiä strategisia kysymyksiä; kaikki maakunnassa käynnissä olevat hankkeet tulee nivoa yhteen ja maakuntavalmisteluun sateenvarjon alle sekä tehdä valintoja sen suhteen, mihin panostetaan ja mihin ei
- sähköiset palvelut sijoittunevat uuden maakunnan liikelaitokseen kilpailutekijäksi
- toisaalta ODA linkittyy myös palveluntarpeen arviointiin
- maakunnassa voi olla käytössä myös useita erilaisia palvelualustoja

Hämeenlinnan valinnanvapauskokeilu/ projektipäällikkö Niina Haake (esitys muistion liitteenä)

Hämeenlinnan valinnanvapauskokeilun painopisteenä ovat kapitaatiokorvaus sekä sähköisten omahoitopalvelujen linkittäminen kokonaisuuteen. Pilottialueella on 18 000 asukasta. Palveluntuottajia on neljä, viidennen kanssa käydään neuvotteluja. Valinnat alkoivat helmikuun

lopulla, ja 3.5. mennessä valintoja on tehty 1461. Palveluntuottajaa voi vaihtaa 30 päivän välein. Palvelupaketti on ns. rajatun ja täyden sote-keskuksen välistä. Palveluja ovat yleislääkäri ja sairaanhoitaja sekä niihin liittyvät laboratorio- ja röntgenpalvelut, psykiatrisen sairaanhoitajan vastaanotto ja sosiaaliohjaajan neuvontapalvelut. Pilotissa kehittämistyö jatkuu mm. seuraavilla osa-alueilla: asiakasneuvonta osaksi asiakasohjausta, ammattilaisten yhteistyö, yhteistyöpalaverit palveluntuottajien kanssa ja tietojärjestelmien kehittäminen. Ministeriö ei ole vielä linjannut, miten esimerkiksi ODA kytkeytyy valinnanvapauspilottiin.

Oma Häme edelläkävijät -hanke/ kehittämispäällikkö Juuso Heinisuo (esitys muistion liitteenä)

Hämeenlinnan kaupunki toteuttaa hanketta ns. konsulttityönä Oma Hämeelle. Hanketta hallinnoi Hämeen liitto, joka hoitaa raportoinnin ministeriölle. Mukana on myös HAMK. Kysymyksessä on pieni kärkihanke, jonka valtionavustus on 30 000 euroa. Kanta-Hämeen kokeilussa etsittiin paikannuksen avulla henkilöitä mukaan edelläkävijäryhmään. Kokoon saatiin 153 henkilöä. Tavoitteena oli löytää eri-ikäisiä edelläkävijöitä. Toukokuussa tälle 153 henkilön ryhmälle toteutetaan uusi kysely, jossa näkökulmana on osallistuva budjetointi. Lisäksi HAMK haastattelee noin 50 henkilökuljetuspalveluja käyttävää henkilöä loppukesällä. Tavoitteena on saada kokoon noin 200 henkilön edelläkävijäryhmä, joka jatkossa voi osallistua palvelukehitykseen.

Keskustelussa nousi esiin seuraavia näkökulmia:

- edelläkävijäryhmää voi käyttää esimerkiksi digitaalisten palvelujen kehittämisessä
- asiakaslähtöisyys on yksi keskeinen maakunnan strateginen ulottuvuus
- hanke kytkeytyy osaksi maakunnan osallisuuden rakenteiden kehittämistä
- kehittämistyötä on tärkeää tehdä yhteistyössä kuntien ja maakunnan kanssa

LAPE / muutosagentti Jari Pekuri (esitys muistion liitteenä)

LAPE-hankkeessa on kaksi keskeistä osuutta: perhekeskustoimintamalli (veturikunnat Janakkala, Riihimäki, Hausjärvi sekä K-HKS) ja toimintakulttuurin kehittäminen (veturikunnat: Forssa, Hämeenlinna, Loppi). Kaikki kehitetyt toimintamallit otetaan käyttöön koko maakunnan alueella. Kuntien lisäksi mukana on 15 kumppania, mm. Tampereen yliopisto, HAMK ja Unicef.

Toimintakulttuuri-osuudessa järjestetään esimerkiksi verkostomaiseen johtamiseen liittyvä työpajasarja yhdessä Tampereen yliopiston kanssa. Lapsibudjetoinnin ja sote-tietopakettien osalta tehdään yhteistyötä Päijät-Hämeen ja Pirkanmaan suuntaan. Perhekeskustoimintamallin kehittämisessä Janakkala on esimerkkikunta. Keskeistä on myös sähköisten palvelujen kehittäminen, ja siinä Kompassi on tärkeä työkalu. Yksi olennainen kysymys on siltojen rakentaminen kunnan ja maakunnan palvelujen välille. Tietoa LAPE-hankkeesta on tärkeää viedä eteenpäin omissa

organisaatioissa.

Keskustelussa nousi esiin seuraavia näkökulmia:

- kehittämistyön tulee konkretisoitua rakenteisiin ja prosesseihin uudessa maakunnassa.
- on tärkeää tehdä ero esimerkiksi lakisääteisen lastensuojelullisen palvelutarpeen arvioinnin ja ns. matalan kynnyksen ohjauksen välillä

Ikäihmiset / muutosagentti Annukka Kuismin

Kanta-Hämeessä kärkihankkeen alla toimii muutosagentti. Kahdeksassa maakunnassa on muutosagentin lisäksi käynnissä laajempi ikäihmisten palvelujen ja kaikenikäisten omaishoidon kehittämishanke. Oma Hämeessä ikäihmisten palvelujen valmistelun teemoja ovat ennaltaehkäisy, kuntoutus ja arjessa pärjääminen; keskitetty alueellinen asiakas- ja palveluohjaus; omais- ja perhehoito; kotihoito ja tukipalvelut; ympärivuorokautinen hoiva sekä ikääntyneiden terveyspalvelut. Ikäihmisten työryhmän alla toimii viisi työryhystä. Työryhmässä on tehty kaksi keskeistä linjausta: 1) maakunnassa otetaan käyttöön RAI-tuoteperheen osia: Screener, Home Care ja Long Term Care ja 2) pitkäaikaisessa hoidossa 75 vuotta täyttäneiden ikäryhmässä kattavuustavoite on seitsemän prosenttia vuoteen 2020 mennessä ja kuusi prosenttia vuoteen 2022 mennessä. Tänä vuonna kattavuus on 10 prosenttia.

Keskustelussa nousi esiin seuraavia näkökulmia:

- RAI-palveluun liittyviä Investointeja ja käyttöönottoa olisi hyvä tehdä jo ennen vuotta 2019, erityisesti koulutus on merkittävä kustannustekijä
- asiakasseteliin ja henkilökohtaiseen budjetointiin liittyviä linjauksia tulee valmistella kaikkien palvelujen osalta
- on hyvä, että työryhmissä otetaan kantaa ICT-työkaluihin; ICT-valmistelussa tarvitaan tietoa sisältötyöryhmien tarpeista
- muutosryhmä voi suosittaa RAI:n käyttöönottoa ja kattavuustavoitteen asettamista ja edellyttää valmistelun jatkamista esitetyltä pohjalta

Päätös: Merkittiin esittelyt tiedoksi.

5. Valinnanvapauden pilotti/ Jukka Lindberg

Pilotti toteutettaisiin nykyisen lainsäädännön pohjalta, eli toteuttajina olisivat kunnat ja kuntayhtymät. Rahoitus tulisi valtionavustuksena, yhteensä pilotteihin on varattu 100 M€. Osallistujat tulevat valikoitumaan pienistä ja keskisuurista maakunnista. Yli 80 prosenttia maakunnan väestöstä tulisi saada pilotin piiriin. Kanta-Hämeessä ulkoistussuunnitelmien piirissä on 24,9 prosenttia maakunnan väestöstä (Forssan seutu ja Hattula).

www.omahäme.fi

Pilotissa toteutettaisiin lakiluonnoksen 15 §:n mukainen sote-keskus koko palveluvalikoimalla, aloitus olisi vähintään ns. suppealla valikoimalla. Maakunnilla on kolme etenemisvaihtoehtoa: 1) Täydet sote-keskukset 1.7.2019 alkaen, 2) Pilotti, joka alkaa suppealla valikoimalla tai 3) Poikkeuslupamenettely lisäajan saamiseksi, mikä vaatii painavat syyt. Pilottiin lähtemisen aikataulu on nopea. Kriteerit tulevat ministeriöstä toukokuussa, ja toukokuun aikana kunnissa pitäisi käydä poliittista keskustelua ja toimijoiden tulisi sitoutua hankkeeseen osallistumiseen. Kesä- elokuussa tehtäisiin päätökset pilottiin hakeutumisesta ja valmisteltaisiin hakemus. Ministeriö tekee päätökset avustusten saajista lokakuussa.

Keskustelussa nousi esiin seuraavia näkökulmia:

- Hämeenlinnan kaupungin pilotin kautta valinnanvapaudesta on jo kokemusta ja pohjatyötä on tehty
- pilotin aikataulu on tiukka
- Hämeenlinnan kaupungin on tarkoitus tehdä asiasta vaikutusten arviointia mahdollisen poliittisen päätöksenteon perustaksi
- ministeriöstä tarvitaan linjaus siitä, miltä kaikilta tahoilta tarvitaan päätös pilottiin lähtemiseksi
- jotta kunnat ja kuntayhtymät voivat ottaa asiaan kantaa, tulee valmistella päätösehdotus
- toteutusmallina olisi ilmeisesti yksi yhtiö
- Kanta-Hämeen terveydenhuollon yhteistyöryhmä kannattaa maakunnallista valinnanvapauspilottia

Päätös: Muutosryhmä päätti, että asia valmistellaan mahdollisimman pikaisesti kuntien ja kuntayhtymien päätöksentekoon ottaen huomioon ministeriöstä tulevat linjaukset.

6. Neuvottelu yhteistyöalueen kokonaisuudesta/ Jukka Lindberg

Pirkanmaan ja Etelä-Pohjanmaan yhteistyöalueiden välillä käytiin 26.4.2017 ensimmäinen neuvottelu niistä asioista, joista yhteistyöalueella tulee lain mukaan neuvotella ja laatia yhteistyösopimus. Näitä asioita ovat mm. yhteistyöalueen yhteistyösopimus (Pirkanmaa laatii), investointeihin liittyvät sopimukset ja maakuntien yhteistyösopimus. Lisäksi sovittavia asioita on sosiaalialan osaamiskeskuskysymys. Sen osalta neuvotteluissa ajatuksena oli, että Pikassos voisi jatkossa olla kolmen maakunnan (Kanta-Häme, Pirkanmaa, Satakunta) yhteistä resurssia.

Neuvotteluissa todettiin, että koordinaatiota vaativista asioista on tehty hyvää perusvalmistelua, joka pitää koota väliaikaisten valmistelutoimielinten päätöksiksi. Edelleen todettiin, että koordinaatiotehtävään ei ole tulossa erillistä rahoitusta ja keskittämistä voi tapahtua mihin suuntaan tahansa yhteistyöalueen sisällä. Myös esimerkiksi liikenneasiat ovat ylimaakunnallinen tehtävä. Erikoissairaanhoidon puolella on kokemusta yhteistyösopimuksista.

Päätös: Neuvottelutilanne merkittiin tiedoksi ja todettiin, että ylimaakunnalliset asiat ovat merkittäviä valmistelutehtäviä.

7. Muut asiat

Forssan seudun osaulkoistukseen liittyvät neuvottelut

Oma Häme on käynyt neuvotteluja Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän ja Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin kanssa Forssan seudun kuntien maaliskuisen toimeksiannon pohjalta. Neuvotteluja oli kolme. FSHKY:n yhtymähallitus päätti 24.4.2017 viedä asian päätettäväksi kuntiin. Oma Häme keskeytti neuvottelut 2.5. Perusteluina keskeyttämiselle olivat mm. sopimuksen merkittävyys (arvo 550 M€, maakunta sopijaosapuolena 14 vuotta). Lisäksi ulkoistussuunnitelma perustuu väärään uhkakuvaan palvelujen katoamisesta ja sopimus on kirjoitettu nykyiseen toimintaympäristöön. Edelleen maakunnan riskiarviointia ei ole voitu tehdä, koska kaikkia tarvittavia dokumentteja ei ole ollut saatavilla. Oma Häme tiedottaa asiasta 8.5. Viestinä on, että ulkoistusprosessi tulee keskeyttää ja palata neuvottelupöytään esimerkiksi erikoissairaanhoidon työnjaon osalta.

Päätös: Asia merkittiin tiedoksi.

Tukipalvelutyöryhmän eteneminen

Tukipalvelu-työryhmä on aloittanut. Työ keskittyy kahteen asiaan: nykyisten tukipalvelujen listaaminen ja maakunnan tukipalveluratkaisujen suunnittelu. Ensisijaisia ovat talous- ja palkkahallinto sekä ICT-infra. Talous- ja palkkahallinnon ns. siirtymävaiheen palveluntuottajasta valmistellaan päätösesitystä väliaikaiselle valmistelutoimielimelle. Tällä hetkellä alustavana esityksenä on, että palveluntuottaja olisi KuntaPro. ICT-infran palveluntuottaja on myös harkinnassa. Lähtökohtana on saada häiriötön aloitus maakunnalle vuoden 2019 alussa. Lisäksi työryhmän tarkoitus on tehdä suositukset omistukseen liittyvistä järjestelmistä. Palveluntuottajavaihtoehtoja käydään laajasti läpi sitten, kun varsinaista maakunnan tukipalvelujen palveluntuottajan valintaa valmistellaan.

Päätös: Asia merkittiin tiedoksi.

Sähköisen hyvinvointikertomuksen käyttöönotto

Tavoitteena on ottaa kunnissa ja maakunnassa käyttöön sama työkalu hyvinvointikertomusten laatimiseen. Järjestelmän käyttöönottoa pyritään nyt tukemaan. Sopimus FCG:n kanssa on tehty vuonna 2016. Lisenssimaksut tulevat maksettavaksi kunnille ja kuntayhtymille vuosittain, seuraava lasku tulee touko- kesäkuussa. Kunnista ja kuntayhtymistä on koottu yhteyshenkilöt ensimmäiseen tapaamiseen 1.6. Oma Hämeen yhteyshenkilönä on Auli Anttila.

Päätös: Asia merkittiin tiedoksi. Sovittiin, että tarkistetaan sopimuksen mukaiset maksuluokat FSHKY:n osalta.

Oma Hämeen ja HAMK:n yhteistyösopimus

HAMK on kiinnostunut laajasti yhteistyöstä Oma Häme -valmistelun kanssa, ja yhteistyösopimus on allekirjoitettu 12.4.2017.

Päätös: Asia merkittiin tiedoksi.

Erikoissairaanhoidon keskittämisesetusluonnos

Asetusluonnos on tullut lausunnolle. Kanta-Hämeen maakunnan kannalta luonnos on positiivinen. Siinä ei tehdä eroa laajan ja suppean sairaalan suhteen, vaan toimintamahdollisuuksien perusteena on toiminnan volyyymi. Käytännössä Kanta-Hämeen keskussairaalan palveluvalikoima ei juuri muutu, eli aikaisemman luonnoksen esiin nostamat uhkakuvat toimintojen supistumisesta eivät ole toteutuneet.

Päätös: Asia merkittiin tiedoksi

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 13.35.